

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานกับการสอนตามคู่มือครู เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 การสร้างรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน

ในการสร้างรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The communicative approach) วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (The grammar-translation method) และวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความรู้ความเข้าใจ (The cognitive code learning theory) และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่ได้ศึกษา นำมาสร้างเป็นรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน ดังรายละเอียดแสดงไว้ที่หน้า 58-65

3.2 ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนโคกกลาง สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอพนมดงรัก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ที่กำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2538 มีทั้งหมด 8 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียน

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกกลาง

สำนักงานการประถมศึกษาทั้งอำเภอพนมดงรัก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 65 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้จะต้องอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน มีจำนวนห้องเรียน 2 ห้องเรียนขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนห้องละ ไม่น้อยกว่า 30 คน อีกทั้งจะต้องมีสภาพการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกันกับประชากร ซึ่งปรากฏว่า โรงเรียนที่มีคุณลักษณะเข้าเกณฑ์มี 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านโคกกลาง ซึ่งมี 2 ห้องเรียน และมีจำนวนนักเรียนมากกว่า 30 คน จากนั้นจึงสุ่มห้องเรียนเข้าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการจับสลาก กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 33 คน ใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานที่พัฒนาขึ้น กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 32 คน ใช้รูปแบบการสอนตามคู่มือครู

3.4 ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ

3.4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งมี 2 วิธี คือ

1. การสอนตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
2. การสอนตามคู่มือครู

3.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วย

3.5.1 แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน จำนวน 20 แผน

3.5.2 แผนการสอนตามคู่มือครูในคู่มือการสอนภาษาอังกฤษ English Is Fun Book IV บทที่ 13 - 14 จำนวน 20 แผน

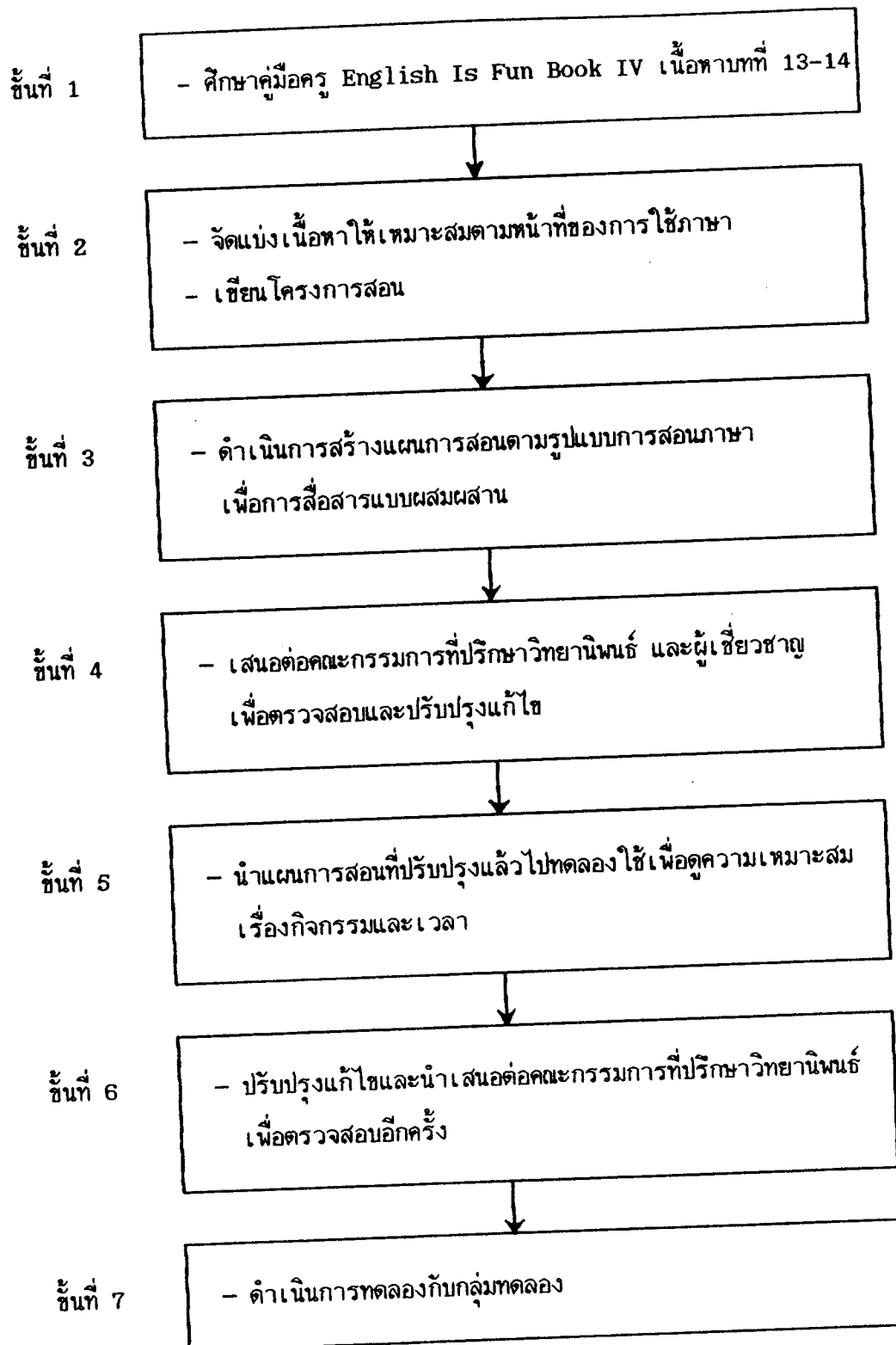
3.5.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.6 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.6.1 แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน มีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาคู่มือครู English Is Fun Book IV เนื้อหาบทที่ 13 และบทที่ 14 จัดแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมโดยจัดแบ่งตามหน้าที่ของภาษา และเขียนโครงการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนแผนการสอนให้เป็นไปตามลำดับที่จัดแบ่งไว้ ดังแสดงในตารางที่ 23 หน้า 158-171
2. เขียนแผนการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
3. นำแผนการสอนเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง
5. นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกโบสถ์ กลุ่มโรงเรียนโคกกลาง สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอพนมดงรัก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 24 คนที่กำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2538 ในวันที่ 5-9 กุมภาพันธ์ 2539 เพื่อดูความเหมาะสมในเรื่องของกิจกรรมและเวลาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และผู้วิจัยพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
7. นำแผนการสอนที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขในขั้นสุดท้ายแล้วไปทดลองกับกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนการสร้างแผนการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น

แผนภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการสร้างแผนการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
แบบผสมผสาน

3.6.2 แผนการสอนตามคู่มือครู มีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาคู่มือครู English Is Fun Book IV บทที่ 13,14 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และจัดแบ่งเนื้อหาเช่นเดียวกันกับแผนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน

2. สร้างแผนการสอนตามคู่มือครู English Is Fun Book IV บทที่ 13,14

3. นำแผนการสอนเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อ

ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข

4. นำแผนการสอนไปทดลองใช้ กับนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกโบสถ์ กลุ่มโรงเรียนโคกกลาง สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอพนมดงรัก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เพื่อความเหมาะสมในเรื่องของเวลาและกิจกรรม

5. นำแผนการสอนไปใช้กับกลุ่มควบคุม

3.6.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู English Is Fun Book IV และคู่มือการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและการเขียนข้อสอบ

3. ปรับจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทที่ 13-14 เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อใช้ในการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร แสดงไว้ที่ภาคผนวก หน้าที่ 137-138

3. สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร แสดงไว้ที่ภาคผนวก หน้าที่ 140-141

4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งครอบคลุมทั้งความรู้ทางภาษา และทักษะในการใช้ภาษา ตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยแบ่งเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบทดสอบข้อเขียน (Paper and pencil test) วัดความรู้ความเข้าใจทางภาษาและทักษะสัมพันธ์ ทดสอบการฟัง การอ่าน การเขียน คำศัพท์และไวยากรณ์ จำนวน 60 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 วัดทักษะสัมพันธ์ ทดสอบทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน

1) วัดทักษะการฟัง (Listening test) จำนวน 15 ข้อ

2) วัดทักษะการอ่าน (Reading test) จำนวน 15 ข้อ

3) วัดทักษะการเขียน (Writing test) จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 วัดความรู้ความเข้าใจทางภาษา ทดสอบด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ (Grammar and vocabulary test) จำนวน 15 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral test) เพื่อวัดทักษะการพูด มี 3 กิจกรรม กิจกรรมละ 15 คะแนน รวม 45 คะแนน คือ short talk, interview, describing personal characteristics.

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมทางด้านภาษา

6. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลอง (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกกลาง กลุ่มโรงเรียนโคกกลาง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมดงรัก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ที่กำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 58 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อสอบหาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สำเร็จรูป IAP (Items analysis program) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ผศ.ไพศาล สุวรรณน้อย และ อาจารย์สมพงษ์ พันธุ์รัตน์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสอบเฉพาะข้อที่มีความยากง่ายตั้งแต่ .20 ถึง .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบทั้งหมด จำนวน 50 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบทดสอบข้อเขียน (Paper and pencil test) วัดความรู้ความเข้าใจทางภาษาและทักษะสัมพันธ์ ทดสอบการฟัง การอ่าน การเขียน คำศัพท์และไวยากรณ์ จำนวน 50 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 วัดทักษะสัมพันธ์ ทดสอบทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน

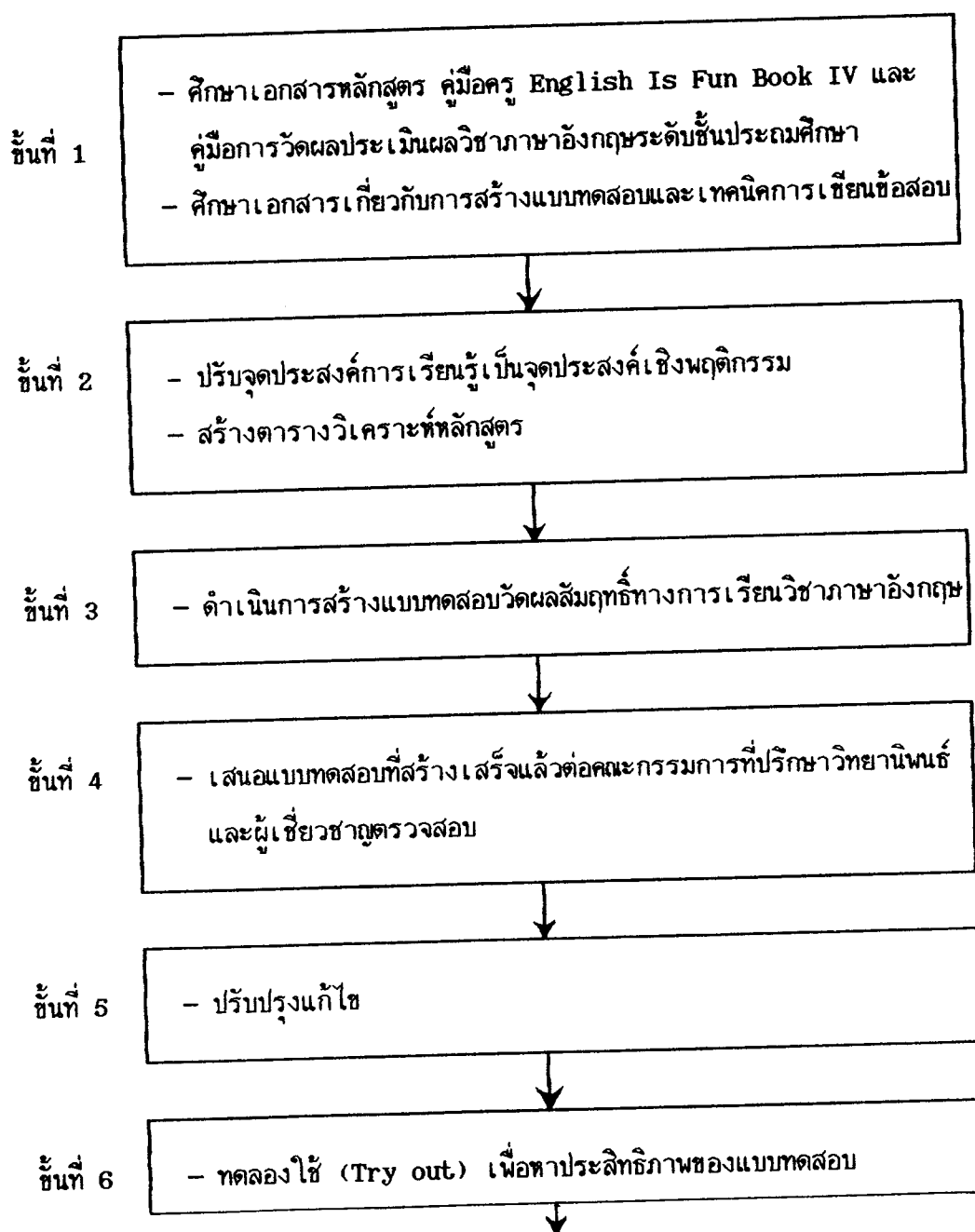
- 1) วัดทักษะการฟัง (Listening test) จำนวน 13 ข้อ
- 2) วัดทักษะการอ่าน (Reading test) จำนวน 11 ข้อ
- 3) วัดทักษะการเขียน (Writing test) จำนวน 13 ข้อ

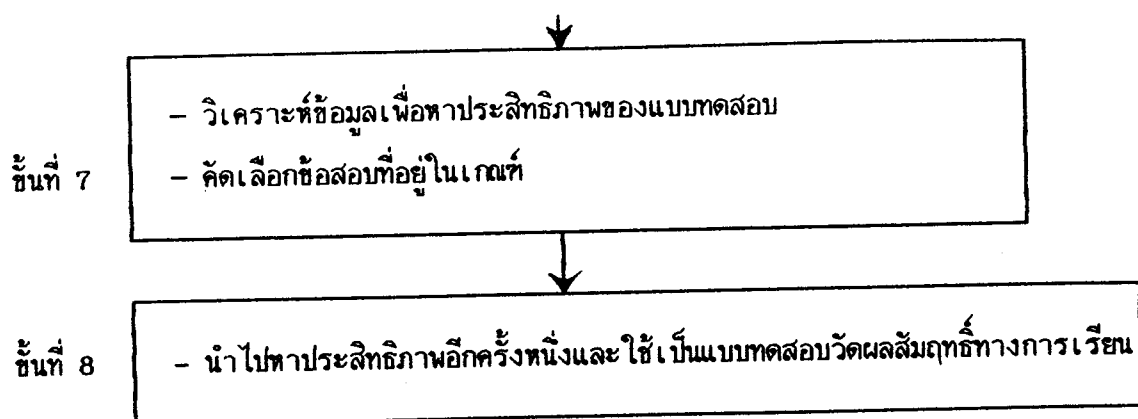
ตอนที่ 2 วัดความรู้ความเข้าใจทางภาษา ทดสอบด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ (Grammar and vocabulary test) จำนวน 13 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral test) เพื่อวัดทักษะการพูด มี 3 กิจกรรม กิจกรรมละ 15 คะแนน คือ short talk, interview, describing personal characteristics.

7. จัดเรียบเรียงพิมพ์ใหม่ และนำไปหาความเชื่อมั่น (reliability) กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกกกลาง ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2538
จำนวน 35 คน โดยทิ้งระยะเวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ ได้ค่า Reliability = .93 รายละเอียด
ค่าความเชื่อมั่นแยกแต่ละด้านของแบบทดสอบชุดที่ 1 แสดงไว้ที่ภาคผนวก หน้าที่ 144-145

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

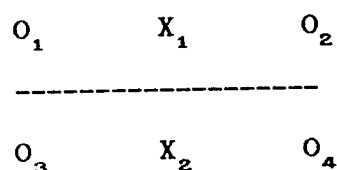

แผนภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3.7 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ไม่เสมอภาค (Nonequivalent control group design) เป็นรูปแบบที่มีกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน การคัดเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นไปอย่างไม่เสมอภาค เพราะใช้กลุ่มคนในการวิจัยเป็นกลุ่ม (ชั้นเรียน) การสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้วิธีการจับสลาก รูปแบบการวิจัยเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้ (จริยา เสดบุตร, 2526)

O_1	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง
O_2	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
O_3	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม
O_4	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มควบคุม
X_1	หมายถึง	การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
X_2	หมายถึง	การสอนตามคู่มือครู
---	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างได้มาเป็นกลุ่ม

3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

3.8.1 ชั้นเตรียมการ

1. ออกหนังสือถึงหัวหน้าสถานศึกษาหรือสถานที่ราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคนบัตินท์วิทยาลัย ดังนี้

1.1 ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ในการเก็บข้อมูล

1.2 ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกกลาง สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

1.3 ถึงอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านโคกโบสถ์ สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้แผนการสอนเพื่อดูความเหมาะสมในเรื่องกิจกรรมและเวลา

2. ชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียนให้ทั้งสองกลุ่มทราบ

3.8.2 ชั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ การทดสอบข้อเขียน ทดสอบในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2539 ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง การทดสอบปากเปล่า ทดสอบในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2539 ใช้เวลาในการทดสอบ 6 ชั่วโมง (ทดสอบนอกเวลาเรียน) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเพียงคนเดียว

2. ดำเนินการทดลองทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ช่วงเวลาในการทดลองตามตารางที่ 5 และใช้เวลาในการทดลอง 60 คาบ (20 ชั่วโมง) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 11 มีนาคม 2539 กลุ่มควบคุมใช้รูปแบบการสอนตามคู่มือครู กลุ่มทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน รายละเอียด และข้อแตกต่างของรูปแบบการสอนทั้งสองแสดงไว้ในตารางที่ 6 - 7 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลในแต่ละวัน

เวลา วัน	09.00 - 10.00	10.00 - 11.00	11.00 - 12.00	พักเที่ยง	13.00 - 14.00	14.00 - 15.00	15.00- 16.00
จันทร์	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มทดลอง		
อังคาร			กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		
พุธ	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		
พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม		
ศุกร์	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง		

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการสอนตามคู่มือครูและการสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน

* การสอนตามคู่มือครู	การสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสารแบบผสมผสาน
สิ่งที่เหมือนกัน	

1. เป็นการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
โดยมีครูมีบทบาทเป็นผู้คอยช่วยเหลือ
2. เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียน ได้ฝึก
ทักษะทางภาษามากที่สุด
3. เน้นการใช้กิจกรรมคู่และกิจกรรมกลุ่ม
4. ชี้นำ กระตุ้นความสนใจและเตรียมความ
พร้อมที่จะเรียน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการสอนตามคู่มือครูและการสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน (ต่อ)

* การสอนตามคู่มือครู	การสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
สิ่งที่แตกต่างกัน	
ขั้นนำ - นำเข้าสู่บทเรียนโดยการทบทวนความรู้เดิม - กิจกรรมกระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อมที่จะเรียน ขั้นสอน ยึดกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษาตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นการให้ความรู้ มีการให้ตัวอย่างในสิ่งที่จะสอนโดยการพูดให้ฟัง ให้ฟังเทป เขียนบนกระดานดำ ให้ดูบัตรคำ รูปภาพ แถบประโยค อุปกรณ์ของจริงต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อสร้างความสนใจในการสอนศัพท์และรูปแบบประโยค การให้ตัวอย่างในบางครั้งไม่มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องความรู้เดิมก่อนการปฏิบัติกิจกรรม 2. ขั้นการฝึกปฏิบัติ เน้นการฝึกปฏิบัติกลุ่มเล็กๆ นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะทางภาษาแต่ไม่ทราบโอกาสการใช้ภาษาว่า ควรใช้กับใคร เมื่อไร อย่างไร ส่วนใหญ่จะเป็นการฝึกพูดที่มีในหนังสือ ไม่มีการสอดแทรก	ขั้นนำ - ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน หน้าที่และบทบาทของนักเรียนพร้อมทั้งวิธีวัดผลให้นักเรียนทราบ - กิจกรรมกระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อมที่จะเรียน ขั้นสอน ยึดหลักการสอนตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานที่เน้นทั้งรูปแบบภาษาและการใช้ภาษาในการสื่อสาร ซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้ 1. ขั้นให้ความรู้ (Input) 1.1 ให้ความรู้ด้านคำศัพท์และรูปแบบประโยคโดยการให้ศึกษาแผนภาพ ตัวอย่าง การถาม-ตอบ การสาธิต ฟังครูพูด ฟังเทป ร้องเพลง มีบัตรภาพ บัตรคำ แถบประโยคและอุปกรณ์ของจริงต่างๆ ที่สร้างความสนใจของผู้เรียนซึ่งคล้ายกับการสอนตามคู่มือครู กิจกรรมในขั้นนี้จะเป็นกิจกรรมกลุ่มใหญ่หรือทั้งชั้น (class work) 1.2 สรุปหลักการ กฎเกณฑ์ทางภาษา โดยยก

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการสอนตามคู่มือครูและการสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน (ต่อ)

* การสอนตามคู่มือครู	การสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บางครั้งปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม โดยไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนลงมือทำกิจกรรม ทำให้ นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ได้ทันที เช่น การสอนอ่าน เน้นการสอนอ่าน ในใจโดยให้นักเรียนลงมืออ่านทันทีและให้นักเรียนเดาคำศัพท์ด้วยตนเองแล้วเล่าเรื่อง 3. ขั้นการนำไปใช้ เป็นการฝึกกิจกรรมในหัวข้อใหม่ไปเรื่อยๆ	คำศัพท์หรือโครงสร้างรูปประโยคที่เรียนมาให้เป็นข้อสังเกตของนักเรียนในการสรุปเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษาเหล่านั้น พร้อมทั้งครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนและถูกต้อง อีกทั้งความเหมาะสมในการใช้ภาษาในระดับหรือในสถานการณ์ต่าง ๆ 1.3 ฝึกได้ตอบตามรูปประโยคที่เรียนมาในชั้น 1.1 ลักษณะกิจกรรมหรือรูปประโยคที่ฝึกจะถูกกำหนดหรือควบคุมไว้ (controlled practice) โดยครูให้นักเรียนทำกิจกรรมจากบัตรงาน หรือแสดงบทบาทสมมติและใช้รูปประโยคที่กำหนดไว้ ฝึกสนทนาโต้ตอบ กิจกรรมในชั้นนี้จะเน้นกิจกรรมคู่ (pair work) 2. ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice) 2.1 การฝึกทักษะทางภาษาเพิ่มเติม เป็นกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างมีความหมาย หลังจากให้นักเรียนได้เข้าใจในโครงสร้างหรือรูปแบบของภาษาในชั้นที่ 1 แล้ว ภาษาที่ใช้ในชั้นนี้จะจะเป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันในลักษณะ Information Gap ซึ่งเป็นการสื่อสารกันแบบ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการสอนตามคู่มือครูและการสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน (ต่อ)

* การสอนตามคู่มือครู	การสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
	สองทาง (two-way communication) นักเรียนสามารถสื่อสารกัน ได้ทั้งคำพูดและท่าทาง (verbal and non-verbal) เพื่อที่จะให้สามารถสื่อสารกันได้ตามความมุ่งหมาย กิจกรรมในชั้นนี้จะให้อิสระแก่นักเรียนในการสื่อสาร (free practice) นักเรียนสามารถใช้ภาษาที่นอกเหนือจากที่กำหนดให้ได้ ครูจะมีหน้าที่เพียงคอยสังเกต ดูแล อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม และให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็นเท่านั้น กิจกรรมเน้นกิจกรรมคู่ (pair work) และกิจกรรมกลุ่ม (group work) ผลของกิจกรรมนี้จะทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง และกระตุ้นหรือรื้อฟื้นที่จะสื่อความหมายต่อกันให้ได้โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น ใช้สื่อท่าทางประกอบ เป็นต้น 2.2 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) โดยให้นักเรียนพูดคุยกับคู่หรือกลุ่มของตนเองว่าที่สื่อสารกันนั้นสามารถสื่อความหมายได้หรือไม่ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกับผู้พูดมากน้อยเพียงไร พร้อมทั้งให้คู่หรือกลุ่มให้คำแนะนำในการสื่อสารในครั้งต่อไป นอกจากนั้น ครูต้องสะท้อนผลผลการปฏิบัติในการใช้ภาษาให้นักเรียนทราบด้วย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการสอนตามคู่มือครูและการสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษา
เพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน (ต่อ)

* การสอนตามคู่มือครู	การสอนภาษาตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสาน
	เกี่ยวกับความสำเร็จ ความล้มเหลวในการสื่อสารของคู่หรือกลุ่ม โดยสะท้อนผลในภาพรวม พร้อมทั้งเสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสารของทุกคนว่า ควรใช้ภาษาในลักษณะไหนเพื่อนจึงจะเข้าใจ และสอดคล้องถึงความเหมาะสมในการใช้ภาษากับบุคคล สถานการณ์ เวลา ที่คล้ายหรือแตกต่างกันออกไป
<u>ขั้นสรุป</u> – มีการสรุปบทเรียนในบางครั้ง	<u>ขั้นสรุป</u> – นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของเนื้อหา โดยครูคอยช่วยเหลือหรืออธิบายเพิ่มเติม 3. ขั้นการนำไปใช้ (Follow-up or use) เป็นขั้นที่ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียน ได้ฝึกฝนมาถ่ายทอดไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ โดยครูเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ให้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่นักเรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน ในรูปของบัตรงานหรือแบบฝึกหัด ที่แต่ละคนต้องทำเอง (individual work) <u>ขั้นวัดผล</u> – ทำแบบฝึกหัด (ทำเป็นการบ้าน)

ท้ายชั่วโมงเรียน - ท่องคำศัพท์ที่เรียนมาในชั่วโมงนั้น

หมายเหตุ* การสอนตามคู่มือครูผู้ทำวิจัยได้นำข้อความส่วนนี้ของ พิศมร สิงหะเมธา (2538) มาใช้ ซึ่งได้วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามคู่มือครูมาแล้ว แต่มีการปรับเพิ่ม ข้อความในบางส่วน คือ ข้อความในส่วนของขั้นนำ กิจกรรมกระตุ้นความสนใจ และเตรียมความพร้อมที่จะเรียน และในขั้นสอน ข้อ 1. ขั้นการให้ความรู้ นอกนั้น ผู้ทำวิจัยได้ใช้ข้อความของ พิศมร สิงหะเมธา ทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงข้อแตกต่างของรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานกับการสอนตามคู่มือครู

รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	การสอนตามคู่มือครู
1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียนทุกครั้ง	1. ไม่มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ
2. การสอนเน้นทางด้านคำศัพท์โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2. ไม่ชี้ชัดว่าเน้นทางด้านใด นอกแต่เพียงว่า ยึดหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทางภาษาก่อน จึงค่อยฝึกทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	3. การฝึกทักษะทางภาษาจะกระทำก่อน แล้วจึงค่อยสรุปความรู้ความเข้าใจทางภาษาที่หลัง
4. การฝึกทักษะทางภาษา เน้นให้เด็กได้สื่อสารกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันในลักษณะของ Information gap และใช้ภาษาในการสื่อสารแบบสองทาง two-way communication อีกทั้งผู้เรียนสามารถที่จะใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างอิสระ	4. การฝึกทักษะทางภาษา เด็กจะสื่อสารกันในลักษณะของการตรวจสอบข้อมูลในสิ่งที่กำหนดมาให้ ซึ่งข้อมูลที่ให้นั้นมีข้อมูลที่เหมือนกัน และการฝึกสนทนาเพื่อการสื่อสารจะฝึกตามรูปประโยคที่กำหนดมาให้ในหนังสือเรียน หรือใน work sheet
5. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) หลังจากที่ได้ฝึกทักษะทางภาษาแล้วทุกครั้ง โดยครูผู้สอน	5. ไม่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) จากครูผู้สอน
6. ขั้นการนำไปใช้ ครูจะกำหนดสถานการณ์	6. ขั้นการนำไปใช้ จะให้นักเรียนเรียนเนื้อหา

ตารางที่ 7 แสดงข้อแตกต่างของรูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบผสมผสานกับการสอนตามคู่มือครู (ต่อ)

รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	การสอนตามคู่มือครู
ชั้นใหม่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนที่ต่างจากที่เรียนในบทเรียน ให้นักเรียนได้นำความรู้ความเข้าใจจากที่ได้เรียนมาไปใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ	ใหม่ไปเรื่อย ๆ ไม่มีการให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาในบทเรียนไปใช้

4. ทดสอบหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน โดย

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบข้อเขียน (Paper and pencil test) ทดสอบในเวลาใช้เวลาในการทดสอบ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบปากเปล่า (Oral test) ทำการทดสอบนอกเวลาในวันเสาร์ที่ 16 มีนาคม 2538 ตั้งแต่เวลา 09.00 น.-16.00 น. ทดสอบเป็นรายบุคคลโดยผู้วิจัยดำเนินการเพียงผู้เดียว และดำเนินการทดสอบทีละกิจกรรม เริ่มจากกิจกรรมที่ 1, 2, 3 ตามลำดับ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 Short talk ใช้เวลาทดสอบคนละ 30 วินาที

กิจกรรมที่ 2 Interview ใช้เวลาทดสอบคนละ 3-5 นาที

กิจกรรมที่ 3 Describing personal characteristics ใช้เวลาทดสอบคนละ 5-6 นาที

4.1 วิธีการตรวจให้คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) แบบทดสอบฉบับที่ 1 ยึดเกณฑ์ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน

ตอบผิดได้ 0 คะแนน

2) แบบทดสอบฉบับที่ 2 ใช้บันทึกคะแนนระหว่างทดสอบ โดยทั้ง 3 กิจกรรม ยึดเกณฑ์การให้คะแนนตามความถูกต้องในการใช้ภาษา (accuracy) ความคล่องในการใช้ภาษา

(fluency) และความสามารถในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูด (comprehensibility) ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติกิจกรรมที่ 1-3

คะแนน	ACCURACY	FLUENCY	COMPREHENSIBILITY
5	ออกเสียงเป็นสำเนียงภาษาของตนเองเล็กน้อยใช้ประโยคได้ถูกต้องเป็นส่วนมาก คำศัพท์และไวยากรณ์ผิดเล็กน้อย	พูดคล่องเป็นธรรมชาติ	สื่อความหมายได้เข้าใจดี ชัดเจน ตรงตามความมุ่งหมายของผู้พูด
4	ออกเสียงค่อนข้างจะเป็นสำเนียงภาษาของตนเอง คำศัพท์และไวยากรณ์ผิดเล็กน้อย แต่ทำให้เกิดการสับสน	พูดค่อนข้างคล่อง เป็นส่วนใหญ่ บางครั้งขาดช่วง ไม่ปะติดปะต่อ	สื่อความหมายได้เข้าใจดี ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่
3	ออกเสียงเป็นสำเนียงภาษาของตนเอง คำศัพท์และไวยากรณ์ที่ใช้ผิดมาก และทำให้เกิดการสับสนมาก	พูดช้า ใช้เวลามาก ค่อนข้างตะกุกตะกัก และ ไม่ปะติดปะต่อ	สื่อความหมายได้พอเข้าใจ แต่ไม่ชัดเจนนัก โดยเฉพาะประโยคยาว ๆ
2	ออกเสียงเป็นสำเนียงภาษาของตนเองอย่างชัดเจน คำศัพท์และไวยากรณ์ระดับพื้นฐานผิดพลาดมาก	หยุด ชะงักเป็นเวลานานมาก ตะกุกตะกัก ไม่ปะติดปะต่อ	สื่อความหมายได้บ้างเล็กน้อย ในประโยคหรือวลีสั้น ๆ
1	ออกเสียงผิดมากที่สุดพอ ๆ กับการใช้คำและไวยากรณ์ เหมือนกับว่าไม่ได้เรียนมา	หยุด หรือชะงัก และตะกุกตะกัก ไม่ปะติดปะต่อมากที่สุด	สื่อความหมายไม่ได้

5. นำผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้ง 2 ชุดไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

ลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1

ขั้นเตรียมการ

- ออกหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ และหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทดลอง
- เตรียมนักเรียนให้คุ้นเคยกับรูปแบบการสอน ที่จะใช้ในการทดลอง

ขั้นที่ 2

ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

1

- ทดสอบก่อนเรียน

2

- ดำเนินการทดลอง

3

- ทดสอบหลังเรียน

4

- วิเคราะห์ข้อมูล

แผนภาพที่ 6 ลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าของทั้งสองกลุ่มใช้ t-test วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺

2. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สำเร็จรูป IAP (Items analysis program) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ผศ.ไพศาล สุวรรณน้อย และอาจารย์สมพงษ์ พันธุรัตน์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น